

עת"א 46062/04/16 - מחמד תמימי נגד ועדת השחרורים, היועץ המשפטי לממשלה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 46062-04-16 תמימי(אסיר) נ' מדינת ישראל 14 יוני 2016

לפני:

כב' השופט יעקב שפסר, אב"ד

כב' השופטת זהבה בוסתן

כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

העותר מחמד תמימי (אסיר)

נגד

המשיבים

1. ועדת השחרורים

2. היועץ המשפטי לממשלה

נוכחים:

ב"כ העותר עו"ד זאב אלוני

ב"כ המשיבים עו"ד יולנדה טולדנו בובליל

העותר הובא על ידי שב"ס

[פרוטוקול הושמט]

פסק דין

1. עתירה נגד החלטת ועדת השחרורים (בראשות השופט בדימוס ש. שוהם) מיום 14.4.16 בתיק 63410-12-14 אשר דחתה את בקשת העותר לשחרור מוקדם.
2. העותר בן 40, תושב ירושלים, מרצה מאסר ראשון לתקופה של 18 שנה בגין עבירות מין הכוללות מעשי אינוס, מעשי סדום, מעשה מגונה בכוח וסחיטה באיום שביצע בבנות דודו בעת היותן כבנות 9 שנים.
3. תחילת ריצוי מאסרו הייתה ביום 8.2.2000, מועד תום ריצוי שני שליש ממאסרו (בניכוי מנהלי) חלף ביום 23.8.11, מועד תום ריצוי המאסר ביום 7.2.18 (ובניכוי מנהלי 23.8.17).
4. בהחלטתה ציינה הוועדה כי העותר מצוי "בעיצומו של השליש" ונתרו לו עד שחרורו המלא פחות

משנתיים. הועדה מציינת כי העותר מודה באופן פורמלי במיוחס לו ועל פי דו"ח ועדת שע"מ שהוגש לוועדה הוא ממזער מחומרת מעשיו, מסוכנותו בינונית והוא תולה את ביצוע העבירות ברצונו לנקום בדודו אשר לדבריו התעלל בו במשך שנים תוך שהוא שולל כוונה מינית במעשיו ומשיכה מינית במעשיו. הועדה מתייחסת לדו"ח השע"מ האמור שלפיו ממזער העותר מחומרת מעשיו וקובעת כי מדבריו עולה שהוא מתאר את מעשיו באופן קונקרטי, מצומצם, שטחי ומנותק רגשית. בולט חוסר האמפתיה כלפי הקרבנות בנוגע לסבלן ולנזק שנגרם להן, הוא מרוכז בנזק שנגרם לו מאבי הקרבנות, עושה אובייקטיפיקציה לקרבנות לצורך סיפוק צרכיו ותסכוליו וכן בולט פער משמעותי בין תיאוריו לבין הכתוב בכתב האישום באשר לשימוש בכוח ובאיומים כלפי הקרבנות.

5. הועדה מציינת את המגמה הנוהגת בשנים האחרונות לפיה מגלים גורמי הטיפול פתיחות רבה יותר והסכמה לאפשרות שחור אסיר מסוג זה ואולם נוכח המפורט בחלק החסוי בדו"ח וג"ע שהונח לפניו ואף הונח לפניו במהלך הדיון, מוצאת הועדה קושי בשחרורו. במכלול האמור הגיעה הועדה למסקנה כי העותר אינו עובר את הסף הנדרש בחוק לשחרורו, הוא איננו ראוי לשחרור ושחרורו עדיין מסכן את שלום הציבור.

לדעת הועדה העובדה שהעותר עשה את מעשיו מתוך נקמה ועל רקע פגיעה חמורה שנפגע בשנות התבגרותו, כטענתו, איננה מפחיתה ממסוכנותו. עוד קובעת הועדה כי זעקתן של נפגעות העבירה עולה גם מתוך החלק החסוי של דו"ח וג"ע וגם מתוך תיאור מעשי העבירה המזעזעים לכשעצמם. בנסיבות האמורות לא מצאה הועדה טעמים מיוחדים המאפשרים שחרורו בלא שייגרם סיכון ציבורי.

6. תמצית טיעוני העותר היא כי קיימת המלצה גורפת לשחרורו המוקדם מצד כל הגורמים הרלוונטיים (מב"ן, וג"ע, סיום קבוצה טיפולית, עו"ס אגף השיקום ותכנית רש"א) והחלטת הועדה שלא לשחרר את העותר אינה סבירה, חורגת באופן קיצוני וחוטאת לאמון הניתן לגורמי השיקום בכלא ומחוצה לו כמו גם לאינטרס הציבורי. עוד מציין העותר כי למרות שסיים לרצות שני שליש ממאסרו כבר בחודש 8/11 לא נחפז ולא עלה לדיון בוועדה בטרם סיים את כל הנדרש ממנו, לרבות שנתיים באגף השיקום.

המערער טוען כי שגתה הועדה כשהדגישה את סבלן של הקרבנות על פני יתר הפרמטרים ועל פיהן קבעה כי לא הורם נטל השכנוע המוטל על העותר. כן טוען העותר כנגד משקל היתר שניתן לחלקים אחרים בדו"ח למרות שמסקנותיו הסופיות הינן אימוץ תכנית רש"א והשלמת התהליך הטיפולי לשם חזרה הדרגתית לקהילה. ההמלצה לשחרר על פי תכנית רש"א מצטרפת לטענת העותר להמלצות יתר גורמי הטיפול בכלא והיה מקום לקבלה.

7. בתגובת המשיב עותר הוא לדחיית העתירה. המשיב סוקר את רקע ביצוע העבירות, עובדת כפירתו של העותר באשמות וניהול משפטו עד תום, פירוט הדוחות השונים שעמדו לפני הועדה ואף הניח בפני הועדה ואף הניח לפניו דוח חסוי מטעם ועדת גילוי עריות. המשיב סובר כי החלטת הועדה סבירה, מושתתת על שיקולים ראויים ולא נפל בה כל פגם. עוד מזכיר המשיב כי שחרור מוקדם של אסיר אינו צריך להיות עניין שבשגרה וזו אינה זכות מוקנית לו. המשיב אף מפנה להוראות סעיף 12 לחוק הקובע כי שחרור אסיר בעבירות מין הנשקפת ממנו מסוכנות לציבור במידה כלשהי, ישוחרר אם מטעמים מיוחדים שיירשמו, מצאה הועדה שניתן לעשות כן בלא שייגרם נזק לציבור. המשיב מוסיף וטוען כי המלצת רש"א אינה מחייבת את הועדה להורות על שחרור מוקדם ואין אפוא להתערב בהחלטת הועדה. לבסוף טוען המשיב כי טענת העותר שביצע את העבירות כרצון לנקמה בדודו שהתעלל בו, לא זו בלבד שעלתה רק לאחר כניסתו למאסר ולא קודם לכן בהליך הממושך שניהל, אלא שאין לה גם כל אינדיקציה שהיא מעבר לדבריו שלו.

8. לאחר שעיינו בעתירה, בהחלטה שביסודה ובתגובת המשיב על נספחיהם ולאחר שהשלימו הצדדים בהרחבה את טיעוניהם בעל פה לא מצאנו מקום להתערבותנו.
9. עיון בחו"ד מב"ן מיום 7.10.14 מלמד כי בבדיקה קודמת שנערכה לעותר אובחנה נטייה לאימפולסיביות, סף תסכול נמוך ומניפולטיביות. ההתרשמות היא מקווי אישיות אנטי סוציאליים וקושי לשלוט בדחפים, ליקוי ביכולת האמפתיה, אגוצנטריות וטעויות חשיבה. עוד נקבע בדוח כי העותר ממזער מעבירותיו. סיכום הדוח מאותו מועד מלמד כי במהלך שנות מאסרו ובעקבות הטיפול שעבר לא חל שינוי מהותי במצבו וברמת המסוכנות שלו שהוא שבוי בעמדה קרבנית ומסוכנותו הוערכה כבינונית. בחו"ד מב"ן מיום 14.1.16 נקבע כי לא חל שינוי מחו"ד קודמת ורמת הסיכון בעניינו נותרה בינונית.
10. הועדה לגילוי עריות (וג"ע) התכנסה בעניינו של העותר מספר רב של פעמים. בחו"ד מיום 18.3.15 התנגדה הועדה לשחרורו המוקדם של העותר וסברה שעליו להשתלב בהליך שיקום. בחו"ד מיום 29.3.16 ציינה הועדה שאין שוני בהתייחסותו של העותר לעבירה והוא ממשיך וטוען שלא הייתה פגיעה מכוונת בקרבנות אלא אך אקט נקמה בדוד והחזרת הכבוד הגברי האבוד. עם זאת, בסופו של דבר לא התנגדה הועדה לשחרורו המוקדם.
11. חו"ד הועדה לשיקום עברייני מין (שע"ם) מיום 29.9.14 מעלה כי העותר מודה באופן פורמלי אך ממזער מחומרת מעשיו. מתאר את מעשיו באופן קונקרטי, מצומצם, שטחי ומנותק רגשי. מחו"ד עולה חוסר אמפתיה כלפי הקרבנות והסבל שנגרם להן והעותר מרוכז בסבל שנגרם לו מאבי קרבנותיו. עוד עולה שהוא מגלה תובנות חלקיות באשר למניעים לביצוע עבירותיו.
12. משטרת ישראל אף היא לשחרורו המוקדם, זאת בשל חומרת עבירותיו והמסוכנות הנשקפת בעטיו.
13. יש להזכיר כי ערכאה זו אינה שמה עצמה במקום ועדת השחרורים, אלא בוחנת את החלטותיה על פי אמות המידה המנהליות. הועדה בהחלטתה נושא העתירה נתנה דעתה לשיקולים הנדרשים ודעתנו היא כי החלטתה מבוססת כדבעי. על מנת שלא להותיר את הדף חלק נציין כי שילוב העבירות בהן הורשע העותר יחד עם חו"ד שהונחו לפנינו ושנסקרו בהחלטתנו לעיל ובהינתן הצורך בטעמים מיוחדים שיירשמו לשחרור אסיר הנושא מאסר בשל עבירת מין שנשקפת ממנו מסוכנות ציבורית במידה כלשהי, ודאי כשהמדובר במסוכנות בינונית בעניינו, מוביל בהכרח למסקנה כי לא זו בלבד שלא נפל פגם כלשהו בהחלטת הועדה אלא שמצויה היא בהחלט במתחם הסבירות, היא מבוססת ומידתית ותואמת למציאות על הרקע הנתונים שהונחו בפניה ולא מצאנו טעם המצדיק התערבותנו בה.
14. העתירה נמחקת. הדו"ח החסוי שהונח לפנינו מוחזר לב"כ המשיב.

#6#>

ניתן והודע היום ח' סיוון תשע"ו, 14/06/2016 במעמד הנוכחים.

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

יעקב שפסר, שופט, אב"ד